

Při bolestech zubů Nalgesin® S vítězí délkou účinku

Komentář průzkumu Lékárníci doporučují 2012

PharmDr. Vladimír Végh
Edukafarm, Praha

Akutní bolest zubů je sice varovným příznakem nutícím k rychlému vyhledání stomatologa, může však být natolik intenzivní, že přiměřená analgie je nezbytnou součástí samotné léčby. Potřeba analgie navíc často přetrvává i po zubolékařských zákrocích, zejména pokud se jedná o náročnější operační výkony, jako např. extrakce zubů.

Literatura

1. Moore RA, Derry S, McQuay HJ, Wiffen PJ. Single dose oral analgesics for acute postoperative pain in adults. *Cochrane Database Syst Rev.* 2011; CD008659.
2. Bansal V, Dex T, Proskin H, Garreffa S. A look at the safety profile of over-the-counter naproxen sodium: a meta-analysis. *J Clin Pharmacol.* 2001;41:127-38.
3. Trelle S, Reichenbach S, Wandel S, et al. Cardiovascular safety of non-steroidal anti-inflammatory drugs: network meta-analysis. *BMJ.* 2011;342:c7086.

zdroj: www.purestockx.com

BOLEST ZUBŮ

Název přípravku	Třída	Četnost
NALGESIN S (naproxenum natricum)	LP	37,2 %
VALETOL (propyphenazon., paracetamol, coffein.)	LP	21,7 %
IBALGIN 200/400 (ibuprofenum)	LP	17,5 %
BRUFEN 400 (ibuprofenum)	LP	7,9 %
PANADOL/PANADOL EXTRA (paracetamololum)	LP	3,0 %
SARIDON (paracetamol, propyphenazon., coffein.)	LP	2,6 %
ibuprofen (bližší nespecifikováno)	-	2,2 %
ATARALGIN	LP	2,0 %
APO-IBUPROFEN (ibuprofenum)	LP	1,4 %
PARALEN / PARALEN EXTRA (paracetamololum)	LP	1,2 %

Podle výsledků průzkumu Lékárníci doporučují poskytuje nejlépe vnímanou analgézi u bolestí zubů monokompozitní nesteroidní antiflogistikum Nalgesin® S obsahující naproxen. Na čem je založeno toto vítězství?

Naproxen

Účinná látka *naproxen* patří do skupiny arylpropionových kyseliny (profenu), tedy stejné skupiny jako ibuprofen, ketoprofen a další.

S těmito látkami sdílí i mechanismus účinku - vyváženou inhibiční aktivitu vůči podtypům cyklooxygenázy COX-1 a COX-2. Na rozdíl od většiny běžně používaných nesteroidních antiflogistik (NSA) se však odlišuje výrazně delším plazmatickým poločasem (viz. tab. 1), a tedy i účinkem.

V obvyklém dávkování odpovídá analgetická účinnost v kratším časovém horizontu zhruba ibuprofenu - při podání dávky 500 mg naproxenu odpovídá počet pacientů potřebných k získání 50% úlevy od bolesti po dobu 4 až 6 hodin hodnotě 2,7, zatímco u ibuprofenu v dávce 400 mg je to 2,5. Významný rozdíl je však v **průměrné době do potřeby opakované medikace, která u naproxenu odpovídá 8,9 hodinám oproti 5,4 h u ibuprofenu a 2,0 hodinám u placebo.**¹

léčivo	plazmatický poločas
kyselina acetylsalicylová	15 min
diklofenak	60–75 min
paracetamol	60–180 min
ibuprofen	120 min
naproxen	12–15 h

Tabulka 1: Srovnání plazmatických poločasů vybraných NSA podle SPC přípravků s danou látkou.

Vzhledem k mechanismu účinku má naproxen v zásadě stejný profil nežádoucích účinků jako ostatní NSA,² díky nižšímu kardiovaskulárnímu riziku však bývá doporučován jako léčivo volby pro pacienty s kardiovaskulárními chorobami. Podle metaanalýzy uveřejněné v *British Medical Journal* se naproxen vyznačuje nejnižší mírou úmrtí z kardio-

vaskulárních příčin (poměr výskytu (rate ratio, RR = 0,88) ve srovnání s ibuprofenem (RR = 1,18), diklofenakem (RR = 1,27) nebo celecoxibem (RR = 1,03).³

Nalgesin® S

Naproxen je v současné době na českém trhu dostupný pouze v léčivém přípravku Nalgesin® S společnosti Krka. V jedné tabletě obsahuje 275 mg sodné soli naproxenu, což odpovídá 250 mg naproxenu. Výhodou sodné soli je rychlejší vstřebávání v žaludku, maxima plazmatických hladin dosahuje po 1 – 2 hodinách, zatímco samotný naproxen až po 2 – 4 hodinách. Registrované indikace zahrnují léčbu bolesti, a to zejména bolesti hlavy, zubů (včetně bolesti po extrakci) a zad, bolest po chirurgických výkonech a úrazech, bolest svalů a kloubů spojenou s chřipkovými onemocněními, menstruační bolest, bolest po zavedení nitroděložního tělíska a jiné bolestivé stavy v gynekologii a doplňkovou léčbu k utlumení bolesti, zánětu a horečky u infekčních onemocnění v ORL.

Výjimečnost postavení Nalgesinu® S mezi volně prodejnými léky spočívá právě v naproxenu a délce jeho účinku – jedná se o přípravek s nejdelším poločasem eliminace, což se zdá být u bolestí zubů rozhodujícím faktorem.

Poznámka: Statut přípravku: *léčivý přípravek, výdej není vázán na lékařský předpis. Přípravek není hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Více informací o přípravku viz aktuální verze SPC.*